

Matemaattinen tilastotiede

2. harjoitukset, 38. viikko 2007

- 2.1. Olkoot A_1, A_2, A_3 otosavaruuden Ω tapahtumia. Esitä joukko-opin operaatioiden avulla seuraavat tapahtumat (Ω :n osajoukot):
- (a) $B =$ ”mikään tapahtumista A_1, A_2, A_3 ei satu”,
  - (b) $C =$ ”ainakin yksi tapahtumista A_1, A_2, A_3 sattuu”,
  - (c) $D =$ ”täsmälleen yksi tapahtumista A_1, A_2, A_3 sattuu”.
- 2.2. Pokerikädessä on 5 korttia, jotka on jaettu satunnaisesti 52:n kortin normaalipakasta. Laske todennäköisyys, että saadaan
- (a) täyskäsi (3 samaa numeroa ja 2 jotain toista, ts. kolmoset ja pari)
  - (b) väri (kaikki samaa maata, mutta ei värisuora eli peräkkäiset numerot)
- 2.3. Pyöreän pöydän ääreen asettuu istumaan 5 miestä, 5 naista ja koira. Kuinka monella eri tavalla seurue voi asettua istumaan siten, ettei yksikään mies istu miehen vieressä eikä yksikään nainen naisen vieressä?
- 2.4. Kahdestatoista verinäytteestä 4 oli positiivisia ja 8 negatiivisia. Sekaannuksen takia näytteet unohtuivat merkitsemättä, joten ne oli analysoitava uudestaan yksitellen (satunnaisessa järjestyksessä).
- (a) Millä todennäköisyydellä tarvitaan vain 4 analyysia (4 ensimmäistä positiivisia)?
  - (b) Millä todennäköisyydellä nejässä ensimmäisessä analyysissä saadaan 3 positiivista ja 1 negatiivinen?
- 2.5. Viljelykokeessa neliönmuotoinen pelto on jaettu yhdeksään osaneliöön (koeruutuun), jotka muodostavat kolme riviä ja kolme saraketta. Verataan kolmen vehnälajikkeen A, B ja C satoisuutta viljelemällä jokaista täsmälleen kolmessa satunnaisesti valitussa koeruudussa. Laske todennäköisyys (suotuisat/kaikki, moniste s. 22), että
- (a) jokaiselle riville osuvat kaikki kolme lajiketta.
  - (b) jokaisella rivillä ja jokaisella sarakkeella osuvat kaikki kolme lajiketta. (Tällaista koejärjestelyä kutsutaan latinalaiseksi neliöksi).
- 2.6. (a) Investoit 1000 euroa 4:ään mahdolliseen kohteeseen. Jokaisen sijoituksen tulee olla 100:n euron monikerta. Monellako tapaa voit investoida summan, jos koko summa on sijoitettava?

(b) Montako sijoitustapaa on silloin, jos koko summaa ei tarvitse investoida?

(Vihje: Katso alaluku 2.4.4 ja erityisesti (2.4.2):n ratkaisut.)

2.7. Olkoot A ja B sellaisia äärellisen otosavaruuden Ω :n tapahtumia, että $A \subset B$. Oleta Määritelmän 2.1. (Alaluku 2.3) mukaiset aksioomat (i) – (iii) ja osoita, että $P(A) \leq P(B)$.

2.8. Olkoot $A \subset \Omega$ ja $B \subset \Omega$ otosavaruuden Ω tapahtumia.

(a) Osoita, että $A = (A \cap B) \cup (A \cap B^c)$.

(b) Oleta Määritelmän 2.1. (Alaluku 2.3) mukaiset aksioomat (i) – (iii). Osoita edellisen kohdan nojalla, että

$$P(A) = P(A \cap B) + P(A \cap B^c)$$